

WAGNERIANA CATALANA Nº 34 MAIG 2011

TEMA 10: ALTRES TEMES

TÍTOL: **MANUAL DEL WAGNERISTA D'OCASIÓ**

AUTOR: *Eduardo Lopez Chavarri*

Eduard López Chavarri i Marco, nascut a València l'any 1875. Va fer la versió espanyola de "Fulls de la vida" de Santiago Rusiñol. Va publicar contes, traduccions i notables treballs de crítica musical, així com va ser l'autor de la composició "Llegenda", amb lletra de Teodoro Llorente, de la que en parlem en aquestes pàgines. Amb aquest "Manual del Wagnerista d'ocasió" Lopez Chavarri escriu en clau d'humor les pautes que s'han de seguir per ser un wagnerista com cal. ()*

Regles ben fàcils i a la mà de totes les intel·ligències per a poder anar allí on es vulgui que es faci o es desfaci música del famós Richard Wagner, sense fer cap mal paper, podent passar per molt saberut en la matèria encara que no se sàpiga res de solfa, i si m'apuren, res de lletra; dedicades especialment als que no han pogut anar endavant en això dels *sostenidos* i *rabets* de les *corcheas*; utilíssima pels crítics musicals al ús, pels periodistes que han de saber de tot, i pels abonats a butaca en els teatres d'òpera.

I.- El primer que has de fer, oh senzill aspirant a wagnerista!, és aprendre't de memòria uns quants noms que ficaràs a tot arreu al parlar de música, encara que no sàpigues ben del cert el que volen dir. Aquests noms són, fixat-hi bé!: *capellmeister*, *leitmotive* i *festspiel*. Això és el vocabulari, les beceroles del wagnerista; sense saber-ho no pots passar per iniciat.

II.- Molt de compte en tractar al Mestre amb poc respecte. Res de dir-li en Wagner, com si digueres *en Peyo*, o n'August Coca i Poncèm; diràs sempre: *el gran revolucionari de la música*, *el geni de Baviera*, o millor encara *el colós de Bayreuth*. Això últim fa de molt bon dir. Lo de *música del pervindre* ja fa temps que ho hem soterrat.

III.- És precís parlar amb menyspreu dels compositors que no siguin Wagner: si sents parlar d'un tal Gluck, el menys que li has de dir és endarrerit. Als acabats

en *etti* o en *ini*, el menys que els diràs serà lladres. Quedem doncs, en què no es respecta altre nom que el venerat i revenerat del Mestre (cuida sempre d'escriure'l així, amb *M* de profeta).

IV.- Fa de molt bon veure que portis els cabells llargs, com tots els bons companys de causa de la walkiria.

V.- Però cuidaràs de no deixar que allí no hi visqui ningú, doncs per molt musical que es sigui,

*La netedat sempre és bona
per l'art i per la persona.*

VI.- Aprendre a dir "Schopenhauer" i "Nietzsche": fa de molt bon dir. I si afegeixes que el primer "era un talent ple de bogeria", i l'altre "un boig ple de talent...", passaràs fins i tot per filòsof alemany, si és que així ho vols.

VII.- Per fer un bon paper quan es va a escoltar una òpera wagneriana:

1- Ocuparàs el teu seient greument.

2- La gravetat es tornarà poc a poc superioritat i menyspreu olímpic, volent donar a entendre que estàs a casa teva.

3- Faràs saber als del teu voltant que els tens llàstima perquè no són "iniciats", pobres!, que no poden gaudir en mètode i suficiència les meravelles de l'art.

VIII.- Encara que no entenguis res de música, no et preocupis, els que están al teu voltant no en saben ni més ni menys que tú. Així, no hi ha inconvenient en que assenteixis amb el cap indicant que allò va bé i que estàs en el secret.

IX.- Però si vols que et tinguin certament per ben saberut i llegit en wagnerisme, el millor és que observis el teu entorn; i quan vegis als abonats i als senzills *sportmen* que obren la boca per badallar o que s'adormen, llavors és quan has de fer més signes d'admiració i dir amb veu forta per que et sentin: "Això és sublim! Vet aquí que és colosal! Mireu aquest *leitmotive!*

Però guarda't, com del dimoni, de dir *liedmotive*, que és cosa lletja i tant sols reservada als crítics musicals de gran circulació.

X.- Si ets crític de teatre, les revistes són cosa fàcil. La *tasca* wagneriana en aquests consells, és cosir i cantar.

Jo no em cansaré de repetir que quant menys entenguis de música, millor: no saber-ne res és la primera obligació del crític musical. Però no

parlis de *leitmotive* pensant que sigui algún pesonatge de l'òpera, o un instrument de l'orquestra, o una *romanza* de tenor. Això de *leitmotive*, probablement és que mai sàpigues el que significa, i... millor per tú, que així tindràs un mal de cap menys!

XI.- Renecs que et són permesos: "Rewagner!", Voto a Wotan!, Ay, filla... del Rhin!, Ay, Walkiria!, Me caso en Fafner!, La mala Ortruda!..." Solament, quan estiguis molt enfadat, i en casos ben excepcionals, podràs arribar a dir-li a algú: "Ves a la Erda!"

XII.- Si ets casat i tens edicions..., posaràs a les edicions noms ben wagnerians. Als nens pots dir-los Tristany o Siegfried. I ja veuràs aquests noms com es tornen allà a l'escola. Elsa és un nom que li cau molt bé a una nena. Però no li posis a cap fill *Tetralogia*, perquè no el trobaràs a cap calendari, sigui catòlic, protestant o lliurepensador, per pensador i lliure que se sigui.

XIII.- Fer col·lecció de retrats de l'autor de *Parsifal* (que és Wagner, eh?) no és, després de tot, mala cosa. També s'arreglen tarjes postals o fotocòpies de les capses de llumins.

XIV.- Encara que sigui a peu, tindràs de fer, al menys una vegada a la vida, la peregrinació a la Meca: vull dir, al teatre wagnerià de Bayreuth. Llavors seràs reverenciat com a profeta y sant ben sant, de la santa causa.

XV.- No pot faltar en el teu testament una *clàusula* manant que al darrere de les teves despulles hi vagi la Banda Municipal tocant la tant celebrada *Marxa fúnebre del Capvespre*.

Per tant, t'hauràs de morir a la tardor.

XVI.- Tots els dies, al anar al llit, resaràs la següent oració: "Pare Wagner que esteu en el cel, harmonitzat sigui el vostre nom; que el vostre regne vingui als públics, professors d'orquestra i crítics musicals; que la Tetralogia sigui feta sencera, així a Bayreuth com en cada un dels nostres Teatres de la Òpera.

L'Or del Rhin nostre de cada dia, doneu-nos-lo en la present temporada, per fi; perdoneu-nos nostres neures, així com nosaltres perdonem les dels nostres revisters, i no ens deixeu caure en Puccini, més lliureu-nos de Mascagni. Amén".

Eduardo Lopez Chavarri

() Text original escrit en valencià*